
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МИТНА БЕЗПЕКА

Науковий журнал

Випуск 5

Ірпінь • ДПУ • 2021

ISSN 2617-5959

УДК 339.543

*Засновник: Університет державної фіскальної служби України
Заснований 2016 року*

*Продовжуване видання (виходить у міру накопичення матеріалу)
Мови видання: українська, англійська*

*Свідоцтво про Державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації:
Серія КВ № 22506-12406ПР від 28.12.2016*

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет рішенням Вченої ради
Державного податкового університету (протокол № 2 від 28.12.2021)*

Редакційна колегія: д-р екон. наук, доцент В. В. Гурочкіна (голов. ред.); д-р екон. наук, професор Л. Л. Лазебник (заст. голов. ред.); канд. екон. наук, доцент О. Є. Сушкова (відп. секр); д-р філософії Рафаеле Петруцці (Австрія); д-р філософії Агнешка Дзюбинська (Польща); д-р філософії Дарій-Олесь Павліцій (Польща); д-р філософії, акад. екон. наук України Марцін Кесі (Польща); канд. екон. наук, доцент С. В. Зася; д-р екон. наук, професор С. В. Онішко; д-р екон. наук, доцент В. В. Мартиненко; д-р екон. наук, професор В. Г. Бодров; д-р екон. наук, доцент О. І. Піжук; д-р екон. наук, доцент Л. В. Слюсарєва; канд. екон. наук, доцент Ю. О. Голінський; д-р екон. наук, професор О. А. Шевчук; д-р екон. наук, професор Я. В. Белінська; д-р екон. наук, професор А. В. Лісовий; д-р екон. наук, професор А. А. Олешко; канд. педагог. наук, с.н.с. О. С. Нагорічна.

Митна безпека : науковий журнал / редкол. : В. В. Гурочкіна (голов. ред.) та ін. –
Ірпінь : Університет державної фіскальної служби України, 2021. – Випуск 5. –
252 с.

У виданні вміщені наукові статті, присвячені актуальним проблемам економічної безпеки та митної політики держави.

Науковий журнал започатковано з метою опублікування результатів наукових досліджень економічної безпеки держави, теоретико-прикладних проблем митної політики України, права, правового регулювання митних взаємовідносин, удосконалення законодавства, забезпечення митної безпеки.

Для науковців, викладачів, аспірантів, студентів та всіх, хто цікавиться проблемами митної безпеки, митної політики України та правового регулювання у цих галузях.

Науковий журнал індексується в Google Scholar,

Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського.

Розміщений на відкритій інформаційній платформі OJS Державного податкового університету.

DOI (digital object identifier) – цифровий індикатор об'єкта привласнюється науковим статтям видання.

Редакція журналу веде систематичну роботу із включення наукового видання до міжнародних електронних бібліотек, каталогів та наукометричних баз даних з метою входження в світовий науковий інформаційний простір, підвищення рейтингу журналу та індексів цитування його авторів. Наразі редколегія проводить роботу щодо входження збірника у Scopus та Web of Science.

Адреса редакційної колегії:

Україна, 08201, Ірпінь, Київська обл., вул. Університетська, 31,
e-mail: customssecurity@ukr.net

Використання опублікованих у збірнику матеріалів дозволяється за умови обов'язкового посилання на джерело інформації.

Під час посилання на матеріали збірника наукових праць «Митна безпека» потрібно використовувати транслітеровану назву «Митна безпека» або «Customs security».

© Державний податковий університет, 2021

STATE TAX UNIVERSITY

CUSTOMS SECURITY

The Scientific Journal

Issue 5

Irpin • STU • 2021

ISSN 2617-5959

УДК 339.543

*Founder: University of the State Fiscal Service of Ukraine
The scientific journal «Customs security» was founded in 2016*

Continued edition (released with the accumulation of material)

Language of edition: Ukrainian, English

The certificate of state registration of the print mass media:

KB № 25506-12406 ІІП, 28.12.2016

*Recommended for printing and Internet distribution by the decision of the
Academic Council of the State Tax University (Protocol № 2, 28.12.2021)*

Editorial Board: Dr. of Economics, Associate Professor *V. Hurochkina* (Editor-in-chief); Dr. of Economics, Professor *L. Lazebnyk* (Co-Editors-in-chief); Ph.D. in Economics, Associate Professor *O. Sushkova* (Executive editor); Ph. D. *Raffaele Petrucci* (Austria); Ph. D. Associate Professor *Agnieszka Dziubińska* (Poland); Ph. D. *Dariusz Pawliszczy* (Poland); Ph. D. *Marcin Kęsy* (Poland); Ph. D. in Economics, Professor *S. Zaiets*; Doctor of Economics, Professor *S. Onyshko*; Doctor of Economics, Associate Professor *V. Martynenko*; Doctor of Economics, Professor *V. Bodrov*; Doctor of Economics, Associate Professor *O. Pizhuk*; Doctor of Economics, Associate Professor *L. Sliusareva*; Ph. D., Associate Professor *Yu. Holynskyy*; Doctor of Economics, Professor, *O. Shevchuk*; Doctor of Economics, Professor *Ya. Belinska*; Doctor of Economics, Professor *A. Lisovyi*; Doctor of Economics, Professor *A. Oleshko*; Ph. D. of Pedagogical Sciences, Senior Researcher *O. Nagorichna*.

Customs security : The Scientific Journal / Editorial Board : V. V. Hurochkina (Editor-in-chief) and others. – Irpin : University of the State Fiscal Service of Ukraine, 2021. – Issue 5. – 252 p.

The publication contains scientific articles on current issues of economic security and customs policy of the state.

The scientific journal was founded with the purpose of publishing the results of scientific research on the economic security of the state, theoretical and applied problems of the customs policy of Ukraine, law, legal regulation of customs relations, improvement of legislation, ensuring customs security.

For researchers, teachers, graduate students, students and anyone interested in the problems of customs security, customs policy of Ukraine and legal regulation in these areas.

The Scientific Journal «Customs Security» is indexed by Google Scholar.

Vernadsky National Library of Ukraine.

The scientific journal is located on the open information platform OJS of the State Tax University.

DOI (digital object identifier) – the scientific articles are assigned digital object identifier.

The editorial board conducts systematic work on integration of the scientific publications in international electronic libraries, catalogs and scientometric databases in order to enter the world scientific information space, increase the rating of the journal and the citation indices of its authors. The editorial board is currently working on the inclusion of the scientific journal in Scopus and Web of Science.

Address of the editorial board:

31, Universitetskaya str., Irpin, Kyiv region, Ukraine, 08201

e-mail: customssecurity@ukr.net

The use of materials published in the journal is allowed by referring to an information source.

During the reference to the materials of the scientific journal «Customs Security» you need to use the transliterated title «Mytna bezpeka» or «Customs security».

© State Tax University, 2021

ЗМІСТ

Вітальне слово	9
<u>Мартиненко В. В., Мискін Ю. І.</u> Зміцнення бюджетної безпеки України в умовах децентралізації.....	10
<u>Гурочкіна В. В., Рябініна Н. О.</u> Податкова культура на шляху посилення довіри суспільства.....	23
<u>Рудая М. І.</u> Порядок та особливості проведення судових економічних досліджень, пов'язаних із підтвердженням розміру збитків банків.....	37
<u>Лазебник Л. Л., Гунько К. І.</u> Інтеграція тестування посадових осіб митних органів в організаційні процеси забезпечення кадрової безпеки митниці.....	52
<u>Калганова О. А., Яцик Т. П.</u> Використання електронних (цифрових) доказів під час розслідування кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.....	59
<u>Ляшенко Г. П.</u> Інформаційне суспільство як пріоритет економічного розвитку.....	66
<u>Гришук В. Л.</u> Актуальна проблематика щодо кримінальної відповідальності за порушення митних правил як загрози митній безпеці держави.....	74
<u>Слюсарева Л. В.</u> Цифровізація логістики: тенденції та тренди.....	82
<u>Чигрина Г. Л.</u> Електронне кримінальне провадження: перспективи запровадження в Україні.....	91
<u>Калач Г. М., Корінь І. С.</u> Трансфертне ціноутворення як складова фіскальної безпеки України.....	99
<u>Борса В. В.</u> Регулювання процесів трансферу інтелектуальної власності під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності.....	108
<u>Марченко О. І., Кукурудза Н. В.</u> Систематизація факторів впливу на збутову діяльність на шляху забезпечення митної безпеки.....	116
<u>Мельник С. С.</u> Актуальні напрями розвитку аналітичної діяльності у контексті підслідності бюро економічної безпеки.....	126
<u>Амеліна А. С.</u> Важливість використання спеціальних знань під час розслідування кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.....	135
<u>Гурочкіна В. В., Сокур М. Б.</u> Економічна безпека проєктів в умовах зовнішньоекономічної діяльності.....	146
<u>Ішук М. А.</u> Тенденції і масштаби тінізації економіки України.....	160
<u>Ратушна Ю. С.</u> Аналіз факторів транскордонного руху іноземних інвестицій.....	170

<u>Шарасенко О. А.</u> Фінансова безпека розвитку людського капіталу в Україні.....	180
<u>Пузько С. Г.</u> Виведення нового продукту на міжнародний ринок: митні бар'єри для українських виробників.....	190
<u>Яківченко А. М.</u> Стратегії маркетингових інновацій у країнах Європейського Союзу: статистичний аналіз та пріоритети розвитку.....	201
<u>Полуніна Л. В., Полуніна Н. Є.</u> Генеза правового забезпечення гравального бізнесу в Україні.....	218
<u>Мельничук Г. С., Коломенська А. Р.</u> Фінансове забезпечення інвестиційної діяльності в Україні.....	225
<u>Кравченко Л. В., Уманець М. В.</u> Трансформації споживчого ринку України та заходи упередження ризиків.....	233
<u>Мігунова Ж. П., Слюсарева Л. В.</u> Оцінка показників стійкого розвитку на підприємстві «Метінвест-холдинг».....	244

CONTENTS

Welcome speech	9
<u>Martynenko V. V., Myskin Y.</u> Strengthening Ukraine's fiscal security under decentralisation	10
<u>Hurochkina V. V., Riabinina N. O.</u> Tax culture on the way to strengthening public trust	23
<u>Rudava M.</u> Procedure and features of conducting foreign economic investigations related to confirmation of the amount of bank losses	37
<u>Lazebnyk L. L., Hunko K. I.</u> Integration of testing of customs officials into organizational processes of establishment of customs security	52
<u>Kalhanova O. A., Yatsyk T. P.</u> Use of electronic (digital) evidence during investigation of criminal offences in economic activity	59
<u>Liashenko G.</u> Information society as a priority of economic development	66
<u>Grischuk V. L.</u> Current issues of criminal liability for violation of customs regulations, as a threat to customs security of the state	74
<u>Slusareva L. V.</u> Digitalization of logistics: trends and tendencies	82
<u>Chyhryna H. L.</u> Electronic criminal proceedings: perspectives for implementation in Ukraine	91
<u>Kalach H., Korin I.</u> Transfer pricing as a component of fiscal security of Ukraine	99
<u>Borsa V.</u> Regulation of intellectual property transfer processes in the implementation of foreign economic activity	108
<u>Marchenko O. I., Kukurudza N. V.</u> Systematization of factors of influence on sales activities on the way of ensuring customs security	116
<u>Melnyk S. S.</u> Current directions of the development of analytical activities in the context of the prosecution of the bureau of economic security	126
<u>Amelina A. S.</u> Importance of using special knowledge in the investigation of criminal offense in the field of economic activity	135
<u>Hurochkina V. V., Sokur M. B.</u> Economic security of projects in the context of foreign economic activity	146
<u>Ishchuk M. A.</u> Trends and Scope of the Shadow Economy in Ukraine	160
<u>Ratushna Y.</u> Analysis of the factors of foreign investment cross-border process	170
<u>Sharaenko O.</u> Financial security of human capital development in Ukraine	180
<u>Puzko S. G.</u> Introducing a new product to the international market: customs barriers for ukrainian producers	190

<u>Yakivchenko A. M.</u> Strategies of marketing innovation in the countries of the european union: statistical analysis and development priorities.....	201
<u>Polunina L. V., Polunina N. E.</u> Genesis of legal support for the gambling business in Ukraine.....	218
<u>Melnichuk A. S., Kolomenskaya A. P.</u> Theoretical aspects of financial support of investment activities of enterprises in Ukraine	225
<u>Kravchenko L. V., Umanets M. V.</u> Transformations of the consumer market of Ukraine and measures to prevent risks	233
<u>Migunova Zh. P., Sliusareva L.</u> Assessment of sustainable development indicators at Metinvest-Holding	244

УДК 343.98

JEL Classification: K49

DOI 10.33244/2617-5959.5.2021.91-98

Г. Л. Чигрина,

канд. юрид. наук, доцент,

професор кафедри

кримінальних розслідувань,

Державний податковий університет

e-mail: 05071961gl@gmail.com

ORCID ID 0000-0002-4546-0145

ЕЛЕКТРОННЕ КРИМІНАЛЬНЕ ПРОВАДЖЕННЯ: ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПРОВАДЖЕННЯ В УКРАЇНІ

У статті актуалізовано питання запровадження електронного кримінального провадження в Україні, зокрема інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування. Акцентовано увагу на тому, що інформаційно-телекомунікаційна система досудового розслідування взаємодіє з Єдиним реєстром досудових розслідувань, Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою, а також може взаємодіяти з іншими інформаційними, інформаційно-телекомунікаційними системами. Система забезпечує створення, збирання, зберігання, пошук, оброблення і передачу матеріалів та інформації (відомостей) у кримінальному провадженні, суттєво скорочуючи строки досудового розслідування кримінальних правопорушень. Слідчий, дізнавач, прокурор, слідчий суддя, суд, захисник та інші учасники кримінального провадження можуть використовувати інформаційно-телекомунікаційну систему досудового розслідування під час реалізації своїх повноважень, прав та інтересів. Автором запропоновано передбачати освітніми програмами підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня галузі знань «Право» відповідний курс, вивчення якого дозволить майбутнім фахівцям з правових питань отримувати практичні навички користування інформаційно-телекомунікаційною системою досудового розслідування та Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою.

Ключові слова: електронне кримінального провадження, інформаційно-телекомунікаційна система досудового розслідування, досудове розслідування, доказування, кримінальне провадження.

Метою дослідження є визначення перспектив запровадження електронного кримінального провадження в Україні.

Постановка проблеми. 15 грудня 2021 року набрав чинності Закон України про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України (далі – КПК України) щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи

досудового розслідування [1; 2]. Маючи на увазі інформаційно-телекомунікаційну систему досудового розслідування, на офіційному сайті Національного антикорупційного бюро України (далі – НАБУ) зазначено, що «міжвідомча система електронного кримінального провадження eCase Management System (далі – eCase) запрацювала. 16 грудня 2021 року детективи Національного бюро та прокурори Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (далі – САП) зареєстрували перше кримінальне провадження в eCase. Це ознаменувало нову віху розвитку кримінальної юстиції в Україні та засвідчило невідворотність її цифровізації» [3]. Але, крім детективів НАБУ та кримінальних проваджень, які їм підслідні, є ще інші органи досудового розслідування, які мають свою підслідність, слідчі, дізнавачі, прокурори, слідчі судді, суди, а також захисники та інші учасники кримінального провадження [2], які можуть використовувати інформаційно-телекомунікаційну систему досудового розслідування під час реалізації своїх повноважень, прав та інтересів. Наразі така можливість відсутня. Коли інформаційно-телекомунікаційна система досудового розслідування буде доступною для всіх учасників кримінального провадження залишається відкритим питанням.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Електронне кримінальне провадження та його запровадження в Україні – тема актуальна і далеко не нова [4; 5; 6; 7; 8]. Найбільш ґрунтовним є дисертаційне дослідження А. В. Столітнього, присвячене проблемам електронного кримінального провадження на досудовому розслідуванні [4]. Вчений дійшов висновку, що застосування електронних інформаційних систем та сучасних інформаційних технологій як процесуальної складової досудового розслідування, давно на часі [4, с. 39]. А. Білецьким і М. Цапок проаналізовані правові аспекти введення електронної системи управління кримінальними провадженнями e-Case Management System (далі – eCMS) у кримінальний процес щодо корупційних правопорушень [5]. Ця система і почала працювати з 16 грудня 2021 року в Україні [3]. Як зазначають дослідники, метою впровадження системи електронного кримінального провадження eCMS є полегшення та спрощення робочої взаємодії між детективами НАБУ, прокурорами САП та слідчими судьями Вищого антикорупційного суду (далі – ВАКС), наслідком чого має стати значне підвищення ефективності розслідування антикорупційних злочинів [5, с. 11].

Ми також досліджували питання, пов'язані з організацією досудового розслідування кримінальних правопорушень з використанням сучасних цифрових технологій і засобів, дійшовши висновку, що це сприятиме реалізації завдань кримінального провадження в розумні строки [8, с. 75].

Виклад основного матеріалу. Деджиталізації кримінального провадження (кримінальної юстиції) – складний процес, який вимагає комплексного підходу. Вивчення необхідності автоматизації кримінального процесу розпочалося ще з 2014 року. Впродовж 2015–2017 років декілька груп експертів було залучено до аналізу та описання бізнес-процесів у межах кримінального провадження, який пізніше мав стати основою для розроблення програмного продукту eCMS. Згодом Антикорупційна ініціатива Європейського Союзу в Україні розпочала роботу з вивчення технічної

можливості виконання проекту. За її результатами, у 2018–2019 роках програмою технічної допомоги Євросоюзу проведено тендер на розроблення eCMS. Його переможцем визнано міжнародну компанію Synergy International Systems, Inc. (США). З осені 2019 року розпочалося безпосереднє розроблення програмного продукту eCMS на основі технічного завдання та в тісній взаємодії з майбутніми користувачами системи [5, с. 11].

У квітні 2020 року Комітет Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності спільно з Генеральною прокуратурою, Національним антикорупційним бюро та Антикорупційною ініціативою Європейського Союзу провели вебконференцію, на якій було презентовано «Систему електронного кримінального провадження eCase» [11].

Під час презентації учасники заходу мали можливість ознайомитися з роботою електронного кримінального провадження, можливостями використання системи в автоматичному чи безпосередньому режимах, а також імплементацією eCase в практичну діяльність правоохоронних та судових органів [11].

У ході презентації також обговорили проблемні питання обробки генерованих баз Єдиного реєстру досудових розслідувань (далі – ЄРДР) [9] та дублювання даних у системах eCase і ЄРДР. Пролунали пропозиції про доцільність інтегрувати систему з базою даних судів та іншими реєстрами, оскільки такі системи можуть допомагати оцінювати роботу слідчих, детективів, прокурорів та використовуватись додатково як аналітичні інструменти [11]. На нашу думку, запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування, тобто «Системи електронного кримінального провадження eCase», без інтегрування її до ЄРДР [9] та Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи (далі – ЄСІТС) [10] не матиме очікуваного ефекту щодо оптимізації строків розслідування та судового розгляду кримінальних проваджень, унеможливлення фальсифікації матеріалів, корупційних ризиків тощо.

Народні депутати також звертали увагу на необхідність дієвих засобів захисту інформації у процесі електронного кримінального провадження, експертного дослідження цифрових документів та електронних доказів, синхронізації роботи системи eCase та ЄРДР, а також фінансового і матеріально-технічного забезпечення нової системи [11].

Наприкінці весни 2020 року систему електронного кримінального провадження eCMS для антикорупційних органів було офіційно передано на баланс НАБУ (включно з майновими правами на ліцензію на території України для НАБУ, САП та ВАКС) та запущено для пілотування. Компанія-розробник здійснювала гарантійну підтримку eCMS до квітня 2021 року [5, с. 11].

Використавши досвід запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування кримінальних проваджень антикорупційними органами, у майбутньому інші учасники кримінального провадження, залежно від їх повноважень та потреб, зможуть використовувати систему для створення, збирання, зберігання, пошуку, оброблення і передачі матеріалів та інформації (відомостей) у кримінальному провадженні. Наразі відповідні зміни внесені до чинного КПК України [1; 2], тобто створено правове підґрунтя для запровадження електронного кримінального провадження в нашій державі.

Щоб розуміти можливості на перспективи повномасштабного функціонування інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування, необхідно чітко розуміти зміст категорії «*електронне кримінальне провадження*». Як показує вивчення наукових джерел та спілкування із співробітниками практичних підрозділів, ця категорія науковцями, працівниками практичних підрозділів та іншими учасниками кримінального провадження розуміється та тлумачиться не однозначно [4; 5; 6; 7; 8].

Чинний КПК України тлумачить термін «*кримінальне провадження*» у двох аспектах:

- як *процес* («кримінальне провадження – це досудове розслідування і судове провадження, процесуальні дії у зв'язку із вчиненням діяння, передбаченого законом України про кримінальну відповідальність» (п. 10 ч. 1 ст. 3 КПК України)) та

- як *документи й інші матеріали (кримінальна справа)* («Документи, інші матеріали, надані суду під час судового провадження його учасниками, судові рішення та інші документи і матеріали, що мають значення для цього кримінального провадження, долучаються до обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру, клопотання про звільнення від кримінальної відповідальності і є *матеріалами кримінального провадження (кримінальною справою)*» (ч. 1 ст. 317 КПК України) [2].

З огляду на таку концепцію законодавець нормативно визначив, що «*інформаційно-телекомунікаційна система досудового розслідування* – це система, яка забезпечує створення, збирання, зберігання, пошук, оброблення і передачу матеріалів та інформації (відомостей) у кримінальному провадженні» (ч. 1 ст. 106-1 КПК України) [1; 2].

У контексті зазначеного, на нашу думку, «*електронне кримінальне провадження*» – це не просте переведення кримінального провадження (матеріалів кримінальної справи) в електронний формат.

Електронне кримінальне провадження – це створена у віртуальному просторі під час досудового розслідування та судового розгляду, з використанням інформаційно-телекомунікаційних технологій, у зв'язку із вчиненням діяння, передбаченого Законом України про кримінальну відповідальність, цілісна система документів, інших матеріалів та інформації (відомостей), що мають значення для цього кримінального провадження.

У процесі створення електронного кримінального провадження використовуються:

– *інформаційно-телекомунікаційна система досудового розслідування*, яка забезпечує створення, збирання, зберігання, пошук, оброблення і передачу матеріалів та інформації (відомостей) у кримінальному провадженні під час досудового розслідування;

– *Єдиний реєстр досудового розслідування*, який є електронною базою даних, створеною з метою забезпечення реєстрації кримінальних правопорушень (проваджень) та обліку прийнятих під час досудового розслідування рішень, осіб, які їх учинили, та результатів судового провадження; оперативного контролю за дотриманням законів під час проведення досудового розслідування; аналізу стану та структури кримінальних правопорушень, вчинених у державі; інформаційно-аналітичного забезпечення правоохоронних органів [9];

– *Єдина судова інформаційно-телекомунікаційна система*, яка є сукупністю інформаційних та телекомунікаційних підсистем (модулів), які забезпечують автоматизацію визначених законодавством процесів діяльності судів, органів та установ у системі правосуддя, включаючи документообіг, автоматизований розподіл справ, обмін документами між судом та учасниками судового процесу, фіксування судового процесу та участь учасників судового процесу у судовому засіданні в режимі відеоконференції, складання оперативної та аналітичної звітності, надання інформаційної допомоги суддям, а також автоматизацію процесів, які забезпечують фінансові, майнові, організаційні, кадрові, інформаційно-телекомунікаційні й інші потреби користувачів ЄСІТС [10];

– *інші інформаційні, інформаційно-телекомунікаційні системи* у випадках, передбачених законом.

Кожна з перелічених вище інформаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем функціонує у взаємодії з іншими системами і відіграє свою незамінну роль у створенні електронного кримінального провадження як цілісної системи документів, інших матеріалів та інформації (відомостей), що мають значення для цього кримінального провадження.

Висновки. Електронне кримінальне провадження буде запроваджено в Україні за таких умов: успішне завершення судової реформи; належне фінансування процесів застосування інформаційних та інформаційно-комунікаційних технологій у кримінальному судочинстві; фахове обслуговування та використання матеріально-технічного забезпечення електронного кримінального провадження.

З метою підготовки майбутніх спеціалістів-користувачів системи електронного кримінального провадження, на нашу думку, доцільно передбачати освітніми

програмами підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, галузі знань «Право» відповідний курс-практикум, опанування яким дозволить майбутнім фахівцям з правових питань отримати практичні навички користування інформаційно-телекомунікаційною системою досудового розслідування, Єдиною судовою інформаційно-телекомунікаційною системою, а також іншими інформаційними та інформаційно-телекомунікаційні системами.

З цією метою у навчальних лабораторіях університетів (інститутів) доцільно створити віртуальні робочі місця слідчого, детектива, прокурора, слідчого судді, судді, захисника, які необхідні для проведення симулятивних тренінгів.

Такий підхід дозволить майбутнім фахівцям отримати практичні навички:

- користувачів інформаційних порталів;
- упровадження та використання у своїй майбутній роботі концепції правоохоронної діяльності, керованої аналітикою;
- забезпечення якісної та оперативної міжвідомчої взаємодії у виявленні, попередженні та розслідуванні кримінальних правопорушень;
- формування ситуативних міжвідомчих робочих груп для командного вирішення проблемних питань під час виявлення, попередження та розслідування окремих категорій кримінальних правопорушень.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо запровадження інформаційно-телекомунікаційної системи досудового розслідування: Закон України від 01.06.2021 № 1498-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1416-20#Text> (дата звернення 15.12.2021).
2. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI (із змінами і доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n5253> (дата звернення: 15.12.2021).
3. НАБУ та САП зареєстрували перше кримінальне провадження в системі eCase. 16 грудня 2021 року / офіційний сайт НАБУ. URL: <https://cutt.ly/7UeqZFz> (дата звернення 16.12.2021).
4. Столітній А. В. Електронне кримінальне провадження на досудовому розслідуванні: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук: 12.00.09. Дніпро, 2018. 42 с.
5. Білецький А., Цапок М. Правові аспекти введення електронної системи управління кримінальними провадженнями (e-Case Management System) у кримінальний процес щодо корупційних правопорушень. Київ: ТОВ РЕД ЗЕТ, 2020. 32 с.
6. Зуев С. В. Электронное уголовное дело: за и против. *Правопорядок: история, теория, практика*. 2018. № 4 (19). С. 6–12.
7. Познанский Ю. Н. Электронное уголовное дело в решении проблемы расследования уголовного дела в разумные сроки. *Труды академии управления МВД России*. 2015. № 1 (33). С. 41–44.

8. Чигрина Г. Л. Перспективи запровадження міжнародного досвіду електронного кримінального провадження в Україні. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2018. Вип. 2 (23). С. 72–76.

9. Про затвердження Положення про Єдиний реєстр досудових розслідувань, порядок його формування та ведення: наказ Генеральної прокуратури від 30.06.2020. № 298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#n11> (дата звернення: 15.12.2021).

10. Про затвердження Положення про порядок функціонування окремих підсистем Єдиної судової інформаційно-телекомунікаційної системи: рішення Вищої ради правосуддя від 17.08.2021 № 1845/0/15-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text> (дата звернення: 15.12.2021).

11. Презентували «Систему електронного кримінального провадження eCase». 08.04.2020. *Голос України*. URL: <http://www.golos.com.ua/article/329761> (дата звернення: 15.12.2021).

REFERENCES

1. Pro vnesennya zmin do Kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy shchodo zaprovadzhennya informatsiyno-telekomunikatsiynoyi systemy dosudovoho rozsliduvannya: Zakon Ukrainy vid 01.06.2021 № 1498-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1416-20#Text> (data zvernennya 15.12.2021).

2. Kryminalnyy protsesualnyy kodeks Ukrainy: Zakon Ukrainy vid 13.04.2012 № 4651-VI (iz zminamy i dopovnennamy). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17#n5253> (data zvernennya: 15.12.2021).

3. NABU ta SAP zareyestruvaly pershe kryminalne provadzhennya v systemi eCase. 16 hrudnya 2021 roku. Ofitsiynyy sayt NABU. URL: <https://cutt.ly/7UeqZFz> (data zvernennya 16.12.2021).

4. Stolitniy A. V. Elektronne kryminalne provadzhennya na dosudovomu rozsliduvanni: avtoref. dys. ... d-ra yuryd. nauk: 12.00.09. Dnipro, 2018. 42 s.

5. Biletskyy A., Tsapok M. Pravovi aspekty vvodennya elektronnoyi systemy upravlinnya kryminalnymy provadzhennamy (e-Case Management System) u kryminalnyy protses shchodo koruptsiynykh pravoporushen. Kyiv: TOV RED ZET, 2020. 32 s.

6. Zuev S. V. Elektronnoe uholovnoe delo: za y protyv. *Pravoporyadok: ystoryya, teoriya, praktyka*. 2018. № 4 (19). S. 6–12.

7. Poznansky YU. N. Elektronnoe uholovnoe delo v reshenyy problemy rassledovannya uholovnoho dela v razumnye sroky. *Trudy akademyy upravleniya MVD Rossyy*. 2015. № 1 (33). S. 41–44.

8. Chyhryna H. L. Perspektyvy zaprovadzhennya mizhnarodnoho dosvidu elektronnoho kryminalnoho provadzhennya v Ukraini. *Prykarpatskyy yurydychnyy visnyk*. 2018. Vyp. 2 (23). S. 72–76.

9. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro Yedynyy reyestr dosudovykh rozsliduvan, poriyadok yoho formuvannya ta vedennya: Nakaz Heneralnoyi prokuratury vid 30.06.2020. № 298. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0298905-20#n11> (data zvernennya: 15.12.2021).

10. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro poriadok funktsionuvannya okremykh pidsystem Yedynoyi sudovoyi informatsiyno-telekomunikatsiynoyi systemy: Rishennya Vyshchoyi rady pravosuddya vid 17.08.2021 № 1845/0/15-21. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1845910-21#Text> (data zvernennya: 15.12.2021).

11. Prezentuvaly «Systemu elektronnoho kryminalnoho provadzhennya eCase». 08.04.2020. *Holos Ukrainy*. URL: <http://www.golos.com.ua/article/329761> (data zvernennya: 15.12.2021).

H. L. Chyhryna. Electronic criminal proceedings: perspectives for implementation in Ukraine

The article updates the issues of introducing electronic criminal proceedings in Ukraine, in particular, the information and telecommunication system of pre-trial investigation. It is emphasized that the information and telecommunications system of pre-trial investigation interacts with the Unified Register of Pre-trial Investigations, the Unified Judicial Information and Telecommunication System, and can also interact with other information and telecommunication systems. The system ensures the creation, collection, storage, search, processing and transmission of materials and information in criminal proceedings, significantly reducing the time for pre-trial investigation of criminal offenses. An investigator, an interrogator, a prosecutor, an investigating judge, a court defense lawyer and other participants in criminal proceedings can use the information and telecommunication system of pre-trial investigation in the exercise of their powers, rights and interests. The author proposes to provide educational programs to train applicants for higher education of the first (bachelor's) level of the "Law" knowledge branch a corresponding course, the study of which will allow future legal specialists to gain practical skills in using the information and telecommunication system of pre-trial investigation and the Unified Judicial Information and Telecommunication System.

Keywords: *electronic criminal proceedings, information and telecommunication system of pre-trial investigation, pre-trial investigation, proving, criminal proceedings.*

Стаття надійшла до редколегії 20 грудня 2021 року